

KARRELEJ
V DELJU

Celje - skladišče

D-Per

159/1982

1119820613,37

COBISS

informator

je je je je je je je
gorenje

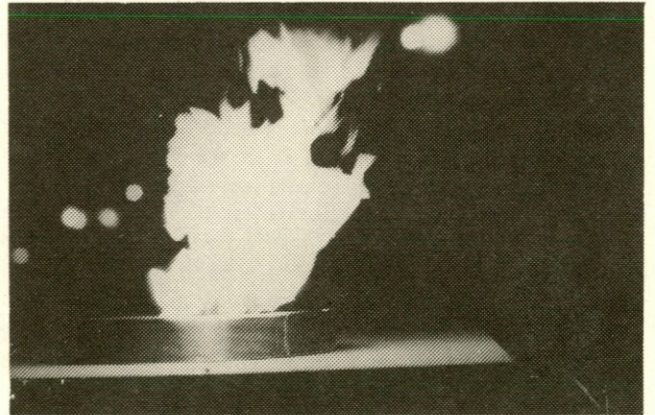
List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje—Št. 37.—Leto XVII.—Titovo Velenje, 21.7.1982

22.JULIJ-DAN VSTAJE

SLOVENSKEGA NARODA

Naša revolucija mora ostati takšna kot je vedno bila: vztrajna v osnovnih opredelitvah, humana v težnjah, da nenehno širi prostor človeške svobode in odločna do tistih, ki bi hoteli ogroziti njene tradicije in spremeniti njen tok.

Tito

ODLOČITEV

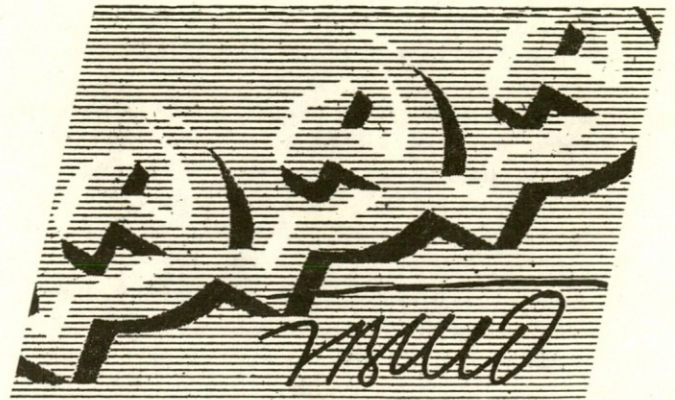
Noč je bila težka in brez sna.
Težka pot omahujočega.
Dan! Zablislilo se je odvrh neba,
v kotih je izginila tema.
Ena misel le je v dnu srca,
ena misel: Nočem biti hlapec!

Odločen vstal sem in vzravnal.
Zarja se razlila je čez plan,
rdeče zagorele so planine.
In z zarjo v borbo šel je — partizan.

Peter Levec

“MOČ JUGOSLAVIJE JE V JUNAŠTVU IN TRDNOSTI NJENIH NARODOV IN NARODNOSTI, KI SO SE KALILI SKOZI ZGODOVINO IN VZDRŽEVALI NAJVEČJE PREIZKUŠNJE VELIKE OSVOBODILNE VOJNE”.

TITO

POROČILA O POSLOVANJU

Problematika gospodarskega položaja Gorenja TGO ob I. polletju 1982 in plan za leto 1982

Pol leta našega letošnjega dela je za nami in v naših temeljnih organizacijah že tečejo kritične razprave o uspehih in neuspehih našega poslovanja, kakor tudi o vzrokih za neizpolnjevanje načrtovanih učinkov. Na kratko pogledimo, kako so bili doseženi osnovni planirani elementi:

v mio din

Element	Planirano za leto 1982	Doseženo v I. pollet. 1982	Indeks doseganja
Vrednost proizv. od tega za izvoz po NPC	13.247	5.469	41,3
Vrednost prodaje od tega izvoz po ZIS na konv. podr.	5.403	2.169	40,1
Ocena celot. prih.	13.247	5.338	40,3
Ocena dohodka	3.768	1.409	37,4
Ocena čist. dohodka	20.529	8.186	39,9
Ocena izgube (skladi) (kompenzirano) +	2.755	1.010	36,7
Poprečno štev. zaposl.	1.650	464	28,1
	316	-173	-
	6.887	6.879	99,9

Ugotavljamo, da se negativni trendi iz preteklih dveh let nadaljujejo s še večjo ostrino v letu 1982. Izpolnjevanje operativnih mesečnih planov znaša v poprečju komaj 80 %. Vrednost proizvodnje v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je večja le za 7,2 %, količinsko pa je celo manjša; še naprej se nahajamo v področju izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti izpod 80 %. Za planskimi cilji ne zaostaja samo količina proizvodnje temveč tudi izvoz.

Menda ni potrebno posebej poudarjati, da v naših razmerah ne moremo govoriti o kakšni rasti produktivnosti, saj smo priča nenehnim drobnim zastojem, v večini TOZD pa tudi celotedenskem kolektivnemu dopustu v mesecu aprilu. To potrjuje podatek, da možni časovni fond še slabše koristimo kot lani: izostanki so se povečali kar za 19 % — od tega največ seveda zaradi neplaniranega letnega dopusta, v velikem porastu pa so tudi 80 % plačane in neplačane ure ter bolniški izostanki do 30 dni.

Pogoje in rezultate gospodarjenja v letošnjem letu je mogoče razumeti edino v povezavi z večletnimi trendi. Spomniti se moramo nekaterih tipičnih dejstev, ki so spremljala naše poslovanje v preteklih letih:

- Akumulacija v zadnjih osmih letih nikoli ni zadoščala za enostavno, kaj šele za potrebe razširjene reprodukcije in prestrukturiranja. Investicije v osnovna sredstva so bile relativno majhne, pač v okviru ustvarjenih finančnih možnosti. Na drugi strani je nenehno rastoča inflacija privedla Gorenje pri pokrivanju obratnih sredstev v veliko in drago prezadolženost.
- Gorenje je vse do leta 1980 nekako približno toliko izvažalo kot uvažalo. Sorazmerno velik izvoz (v primerjavi z drugimi OZD v panogi v SFRJ) ni ustvarjalo zaradi družbene nuje, temveč iz lastnih dolgoročnih interesov (ki se danes obrestujejo nam in družbi). Velik preobrat v letu 1980 v pogledu možnosti uvoza je prisilil Gorenje v še večji izvoz in zaradi dohodkovne neinteresantnosti v zmanjšanje dohodka. To se je nadaljevalo v letu 1981 in v letošnje leto — s še večjo ostrino. V letu 1980 smo dosegli faktor pokritja uvoza z izvozom 1,22 v letu 1981 pa že 1,55 (v I. polletju letos 1,30). Delež količinskega izvoza v skupni proizvodnji se je povečal od 40 % v letu 1979 na 53 % v letu 1981 in I. polletju 1982.
- Omejitve uvoza z neposrednimi posledicami v oskrbi in posrednimi posledicami v težavnejši oskrbi z domačimi materiali so omogočale Gorenju poslovanje na zmanjšanjem izkoriščanju zmogljivosti. Proizvodnja se je zmanjša-

la od leta 1979 za 16 % v letu 1981 pa za nadaljnje 4 %. Ob hkratnemu povečanju izvoznih količin je to pomenilo umik z domačega trga (z dohodkovnimi in drugimi posledicami).

Kar se tiče razreševanja težkega gospodarskega položaja v naši firmi Gorenje Koerting Electronic, ki še naprej posluje z izgubo, naj omenim, da je bil pripravljen nov sanacijski program. Vendar le-ta ne zagotavlja takšne trajne poslovne uspešnosti, ki bi omogočala poleg normalnega poslovanja uspeha tudi vračanje vloženi sredstev. Zato je sanacijski odbor zavrnil sanacijski program GKE z nalogo, da se poiščejo vse rešitve v tem smislu, v kolikor so te možne.

Čeprav na videz izgledi v drugem polletju niso bistveno boljši ugotavljamo, da je premik opazen vsaj v dvojem:

1. Pogoji poslovanja z devizami bodo kmalu jasni, čeprav sami po sebi nezadostni za naše potrebe
2. Ukrepi izvršilnih organov (katerih izvedba in konkretizacija že kar preveč kasni) preko Gospodarske zbornice bi nam morali biti v oporo v realizaciji naših ciljev in sicer:

selektivno usmerjanje deviznih sredstev in njih zagotavljanje za izvozno usmerjeno proizvodnjo; dodatno stimuliranje izvoza;

omogočanje pridobivanja deviznih sredstev od odkupa občanov;

koriščenje deviznih kreditov;

odplačevanje deviznih kreditov iz sredstev vzajemnosti; povečanje kooperacije in drugih načinov oskrbovanja proizvodnje z devizami — vse s ciljem, da omogočimo izpolnjevanje izvoznih obveznosti in čimboljše izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Seveda pa to ne bo dovolj: pri nas samih moramo na področju oskrbe še marsikaj storiti;

nadaljnje delati na substituciji uvoženega materiala z domačimi ali vsaj s klirinškim, varčevalni ukrepi pri porabi in konstruiranju, selekcija asortimana proizvodnje glede na uvozno substanco.

Za uspešno poslovanje po planu za leto 1982, ki bo v razpravi s periodičnim obračunom za prvo polletje, pa moramo uresničiti še vrsto drugih ukrepov in nalog na drugih področjih: programskih, organizacijskih-kadrovskih, ekonomskih, marketinških in drugih (izboljšanje kvalitete, izboljšanje asortimana proizvodov z novostmi)

Planske naloge so razdelane po odgovornih nosilcih (vodje TOZD in vodje sektorjev in so vsebovane v planih TOZD, planu delovne skupnosti in planu DO Gorenje TGO.

V smeri ciljev letošnjega plana poslovanja poteka tudi priprava naših sanacijskih programov, ki je v zaključni fazi in sicer:

- postopno približevanje polnemu izkoriščanju zmogljivosti
- pospešeno prestrukturiranje, tako da nam bodo novi programi v letu 1985 že dajali polovico skupaj ustvarjene akumulacije
- povečevanje izvoza v enaki meri kot raste skupna proizvodnja
- zagotavljanje deviznih sredstev za tak obseg proizvodnje, ki bo omogočal Gorenju naložbe za obnovo in prestrukturiranje, kakor tudi vračilo vseh že sprejetih obveznosti. Gorenju, torej nam delavcem Gorenja ni potrebna družbena pomoč v obliki vsakoletnega pokrivanja izgube, temveč oblikovanje takšnih objektivnih pogojev dela (predvsem s sistemskimi rešitvami), ki nam bodo omogočili nositi bremena preteklosti ne da bi zavirali naš nadaljnji razvoj.

Marjan Šramel

GORENJE INTERNA BANKA

Poslovanje Gorenje Interna banka se je v prvem polletju 1982 odvijalo v skladu s sprejeto poslovno politiko srednjeročnim planom in planom za leto 1982. Interna banka se je ukvarjala prvenstveno z ustaljenimi problemi, s problemi, ki se ponavljajo iz obdobja v obdobje, s problemi likvidnosti in plačilne sposobnosti svojih članic. Da je uspela obdržati likvidnostno situacijo in s tem plačilno sposobnost na tem nivoju, je še vedno v največji meri zasluga uvedene akcije avansiranja v tozd Promet, ki se je začela že ob koncu preteklega leta. Višina avansov se sicer menja iz meseca v mesce, ker je tozd Promet začel z poračunom pri svojih dobavah že v mesecu marcu in je v rahlem upadanju. Stanje avansov je znašalo 28. 2. 1982 654 milijonov din, 31.3. 1982 je bilo 551 milijonov din, 30. 6. 1982 pa je še vedno odprtih 540 milijonov din. Od tega je stanje letnih avansov, ki zapadejo v mesecu novembru 1982 428 milijonov din, tekočih avansov, ki se obračunavajo mesečno pa 112 milijonov din.

Pomanjkanje obratnih sredstev, za redno poslovanje članic je izredno, skupno primanjkuje približno 1,4 milijarde din. Do sedaj je Interna banka krala te potrebe z raznimi kombinacijami, kot že rečeno, z avansi kupcev 500 – 600 milijonov din, z nerednim odplačilom izvoznih kreditov pri LB-GB Ljubljana, v povprečju 300 milijonov din, delno na 400 milijonov din z neodplačanimi inozemskimi depoziti pri JUB Ljubljana in delno s tekočo prodajo menic. Posledica takega pokrivanja potreb so visoke obresti, najnižja obrestna mera za inozemske depozite je 16 %, za zapadle neodplačane kredite pa banka zaračunava 25 % obresti.

Pomanjkanje obratnih sredstev ima še za posledico, da moramo za plačila dobaviteljem izdajati lastne menice, ker prejete menice pretežno eskontiramo.

V uvodoma omenjenem primanjkljaju za obratna sredstva 1.400 milijonov din, ni zajeto financiranje izgub iz tekočega poslovanja članic, niti so v tem znesku zajete dajatve za firmo Koerting. Situacija okoli pridobivanja obratnih sredstev je toliko težja, ker tudi izvoz iz meseca v mesec upada. Posledica tega je, da nismo v stanju obnavljati obstoječih izvoznih kreditov z novimi, za katere je redna obrestna mera 6 %, za nepravočasna odplačila pa nam banke zaračunavajo 25 % obresti.

Glede kreditiranja izvoznih stimulacij je situacija nespremenjena. Koristimo kredit v znesku 105 milijonov din, v resnici pa bi bili upravičeni na preko 350 milijonov din. Tudi priprava blaga za izvoz smiselno ni v celoti kreditirana, kredite koristimo le v višini 295 milijonov din, po naših izračunih pa bi bili upravičeni na 470 milijonov din.

V teku je še vedno najetje 55 milijonov din kredita za firmo Hellas – Grčija v Solunu, pričakujemo, da bo zadeva rešena v tekočem tromesečju.

V kolikor problem obratnih sredstev ne bo v do- glednem času rešen, bo nemogoče normalno fi- nanciranje članic, velike težave bodo predvidoma nastale že v mesecu avgustu v zvezi s izplačilom osebnega dohodka za mesec julij 1982. Že v mese- cu juliju je bil pri Ljubljanski banki Velenje najet likvidnostni kredit za izplačilo osebnih dohodkov v višini 50 milijonov din, sedaj pa nastaja vpraša- nje vračila oziroma v primeru neplačila 25 % ob- resti.

Tudi iz sredstev sklada skupnih rezerv SRS ali ob- čine ni pričakovati pomoči pri izplačilu OD, še manj pa lahko predvidevamo kakršnekoli možno- sti najetja premostitvenih sanacijskih kreditov, zaradi pomanjkanja sredstev v skladu. Pojavlja se tudi problem zaradi nepredloženih sanacijskih pro- gramov bankam, ki kreditirajo članice. Roki za predložitev so res že zapadli in kot npr. KB Mari- bor že grozi z odpovedjo kredita za tozd Elektro- niko v Ptuj, ki ji še posebej primanjkuje obratnih sredstev.

Kreditni za osnovna sredstva še naprej usihajo v tej situaciji, skoraj bi lahko rekli, da je z investicijami konec. Lastnik sredstev članice nimajo vsled ne- ugodnih poslovnih rezultatov, sredstva amortizaci- je pa so v glavnem usmerjena za odplačila dolgo- ročnih kreditov. Financiranje investicij bo v bodo- če za članice, ki imajo izgubo, možno edino v ob- segu predvidenem z sanacijskim programom.

Anton Glušič

DSSS GORENJE TGO

Že v prvem kvartalu letošnjega leta smo ugotavljali močan vpliv zaostrenih gospodarskih pogojev na naše delo. To se v nezmanjšanem obsegu nadaljuje tudi v drugem kvartalu in menimo, da bo ta vpliv trajnejši, kot smo prvotno načrtovali.

Temu primerno moramo prilagajati našo organizi- ranost, delo in miselnost, ki je v marsikateri sredini podobna miselnosti izpred nekaj let, ko smo zdru- ževali delo v drugačnih pogojih dela, v Gorenju, ki je razpolagalo s precejšnjim ostankom dohodka.

Delovna skupnost za leto 1982 iz znanih razlogov še ni sprejela plana in je torej primerjava na plan nemogoča. To pa ni razlog, da se ne bi vprašali, ka- ko pa smo opravili naloge, ki smo si jih zadali v za- četku leta. Iz poročil vodij sektorjev lahko zaklju- čimo, da so dela po sektorjih potekala vsebinsko in rokovno približno v skladu z zadanimi nalogami. Nekaj pomanjkljivosti, na katere so opozorili vod- je sektorjev in, ki se kronično pojavljajo že nekaj let ter bi z boljšim pristopom te pomanjkljivosti lahko delno ali v popolnosti odpravili:

- prostorska stiska in pomanjkljiva oprema tako za operativno kot za razvojno raziskovalno delo
- visoka odsotnost z dela (izredni dopusti, bolni- ška)
- pomanjkanje kadrov
- kasnitve pri izdelavi prototipov
- neizdobave študijskih vzorcev

– netočna konstrukcijsko tehnološka dokumentacija

– prenizek strokovni nivo zaposlenih

– malomaren odnos do dela itd...

Vse preveč smo se v tem obdobju ukvarjali s sabo in z našim osebnim dohodkom, saj neskončne razprave na to temo ne dajejo nove vrednosti. Z boljšo organiziranost strokovnjakov bomo zagotovili delo proizvodnim tozdom in s tem tudi sredstva za naše delo v okviru sektorjev in DSSS.

Oglejmo si nekaj števil o izkoristku časovnega fonda

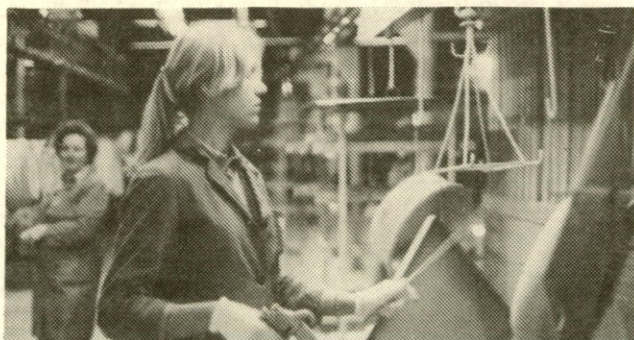
BESEDILO	1.1.80–30.6.81		1.1.81–30.6.82		INDEKS	
	Št. ur	Struktura	Št. ur	Struktura	4:2	5:3
SKUPNI ČASOV. FOND	1.205.474	100	1.000.811	100	100	83
Delo po času	980.505	81,34	787.923	78,73	80	97
Delo po učinku	51.531	4,27	39.573	3,95	77	93
SKUPAJ EFEKT. URE	1.032.036	85,61	827.496	82,68	80	97
Od tega nadure	15.072	1,25	12.805	1,28	85	102
IZOSTANKI	173.438	14,39	173.315	17,32	100	120
Letni dopust	33.970	2,82	51.878	5,18	153	184
Izredni dopust	8.134	0,67	6.242	0,62	77	93
Državni prazniki	41.290	3,43	34.198	3,42	83	100
Bolniška do 30 dni	31.579	2,62	34.725	3,47	110	132
Bolniška nad 30 dni	23.320	1,93	15.112	1,51	65	78
Porodniški dopust	29.864	2,48	23.632	2,36	79	95
80 % plačane – neplačane	5.281	0,44	7.528	0,75	143	170
OSEBNI DOHODKI						
Povprečje neto OD I–VI	10.534		14.822		141	
KADRI						
stanje zaposlenih I–V	1.103		903		82	

Poseben komentar k tabeli ni potreben, opozoriti pa je treba na visok odstotek neizkoriščenega delovnega časa.

Že uvodoma smo zapisali, da so vodje sektorjev pripravili poročila o delu sektorjev. Tem poročilom moramo v razpravah dobro prisluhniti in jih dopolniti tako, da nam bodo v orientacijo pri prizadevanjih za izpolnitev plana v tem letu.

Konkretni predlogi za ukrepe bodo vnešeni v plan delovne organizacije, ki ga bomo v kratkem sprejemali.

Andrej Grebenšek

TOZD ELEKTRONIKA PTUJ

Prvo polletje poslovnega leta zaključujemo z izgubo, ki pa bo po predvidevanjih manjša kot v prvem kvartalu letošnjega leta. Vzroki za slabo poslovanje so izključno v nepravočasni in neredni oskrbi z reprodukcijskim materialom.

Največ zastojev je povzročilo pomanjkanje uvoženega materiala, saj smo v tem času imeli 34 dni zastojev, od tega v prvem kvartalu 19 dni. Uvožene materiale smo zamenjali z domačimi tako, da smo uvoz zmanjšali na minimum. Sedaj predstavlja vrednost uvoženega materiala na en TV samo 40 DM oziroma približno 8 % direktnih stroškov, kar pa povečuje stroške servisnih posegov, ker je domači material manj kvaliteten.

Zaradi vseh teh težav smo planske obveznosti realizirali tako, da smo od planiranih 26.910 komadov TV in birotehničnih aparatov proizvedli samo 11.575 komadov, kar predstavlja 43,01 % doseganja količinskega plana. Od planirane vrednosti 310.827.000 smo realizirali 146.060.000 dinarjev, indeks je 46,99, vendar je za 13 večji od realizacije vrednostnega plana prvega četrtletja letošnjega leta. V tem obdobju smo izvozili 948 televizorjev, kar vrednostno predstavlja 3.586.000 dinarjev.

Tudi v drugem polletju pričakujemo težave pri dobavi uvoženega reprodukcijskega materiala predvsem zaradi omejitve razpolaganja z deviznim sredstvi. Načrtujemo pa izvoz 5000 televizorjev na konvertibilno tržišče, s tem bi ustvarili 9.425.453 dinarjev deviznih sredstev. Za izpolnitev planskih obveznosti pa bi potrebovali 19.692.630 deviznih sredstev.

Bruno Podhostnik

TOZD KUHALNI APARATI

Tudi v tozdu Kuhalni aparati glavno motnjo v proizvodnji predstavlja pomanjkanje tako uvoženega kot domačega materiala. Posledica tega je bilo spreminjanje in prilagajanje operativnih planov materialni oskrbi.

V prvem polletju smo izdelali 39.922 komadov aparatov oziroma 42 % predvidenega letnega plana. Vrednost aparatov je bila približno 20 milijard starih dinarjev, od tega je bilo za izvoz izdelano 7939 aparatov v vrednosti 21.848.000 dinarjev ali 47,5 % letnega plana.

Zaradi kritične oskrbe z materiali, je bil operativni plan za junij postavljen izredno nizko. Delali smo samo s približno 65 % izkoristkom, plana tako nismo dosegli. Vzrok za nedoseganje plana je bil predvsem v pomanjkanju nerjaveče pločevine iz uvoza ali domače nabave za izdelavo vsadnih plošč. Kljub temu, da so bile le te namenjene izvozu, nerjaveče pločevine zanje ni bilo.

Zaradi slabe oskrbe in izrabljenosti opreme, je prišlo v prvem polletju do 515 ur zastojev, od tega je bil za 120 ur kriv uvoz, za 246 nabava, za 137 lastni polizdelki in za 12 ur oprema. Časovni fond je znašal 347.686 ur in je bil izkoriščen le 78,44 %. Bolniš-

kih izostankov je bilo 20.814 ur, ali drugače, vsak delavec tozda je bil 8 delovnih dni na bolniškem dopustu. Zaradi pomanjkanja repromateriala nismo delali 7.145 ur, se pravi, tri delovne dni vsak delavec.

Med najpomembnejšimi obrati tozda Kuhalni aparati je prirezovalnica, kjer smo v tem času zrezali 18.952 ton pločevine za vse porabnike v TGO Gorenje. Zanimiv je tudi podatek, da smo odprodali oziroma zamenjali 1050 ton pločevine iz naših zalog za pločevino, ki jo je v TGO primanjkovalo. Pri tem moramo ponovno opozoriti na zastarelost opreme v tem obratu, če namreč odpove linija v prirezovalnici, se zaustavi vsa proizvodnja v TGO.

Poprečni osebni dohodek je bil v prvem polletju 11.201,00 dinarjev, doseganje norme pa v poprečju 117 %.

Omenjeni rezultati kažejo na to, da s poslovanjem v nobenem primeru ne moremo biti zadovoljni. Prav tako ne moremo biti zadovoljni z deležem izvoza v našem proizvodnem programu. Po trditvah izvoza potrebujemo za kompletiranje programa vgradnih aparatov ventilatorske pečice, njihovo osvajanje pa že sedaj kasni za skoraj pol leta.

Delavci v tozdu Kuhalni aparati se zavedamo, da le z novimi programi uspešnej prodiramo na tuji trg, glede na tempo osvajanja pa je očitno, da se strokovne službe tega ne zavedajo v zadostni meri.

V naslednjem polletju in tudi v srednjeročnem obdobju pa moramo delavci našega tozda kar največjo pozornost posvetiti smotrni in racionalni uporabi materiala. Kljub slabi kvaliteti vhodnih materialov, ne sme pasti kvaliteta proizvodov.

Poostri je treba disciplino in odgovornost vsakega delavca pa tudi vodje tozda, če ne izpolnjuje naloge ali postavljene zadolžitve. Še naprej se moramo prožno prilagajati zahtevam izvoza, kajti vsak pravočasno narejen in izvožen aparat lahko zagotovi delo za druga dva aparata.

Kakšni bodo finančni rezultati poslovanja v prvem polletju, lahko le ugibamo, ker izračun še ni znan. Predvidevam, da ne bodo ugodni, vsaj ne tisti del poslovnega uspeha, ki izhaja iz prodaje na trgu.

Peter Kodre

TOZD GALVANA

Kljub težavam, ki smo jih imeli pri poslovanju v prvem polletju, lahko ocenjujemo, da bo rezultat pozitiven.

Količinsko se je reprodukcijski material še nekako zagotovil, a kvaliteta nikakor ni bila ustrezna. Žica, ki jo dobivamo v raznih dimenzijah, je še vedno pretrda in premalo naoljena, kar povzroča rjavenje in dodatne težave v proizvodnji s padcem kvalitete. Pisanje reklamacijskih zapisnikov ni rodilo sadove, saj ni bilo ustreznih reakcij s strani Gorenje Promet Servisa. Pri dobavi kemikalij se vse bolj pogosto dogaja, da ni ustrezno označena in tudi etikete odpadajo z embalaže. Uspešno pa smo rešili težave pri slabi kva-

liteti okvirjev vrat pralnih strojev. Z dobaviteljem, Mariborsko livarno Maribor, pa vseeno ne moremo biti zadovoljni, saj se je v preteklih letih večkrat dogajalo, da njihove pošiljke niso ustrezale predpisani kvaliteti.

Prav zaradi slabe kvalitete in ostalih problemov, smo sklenili, da se mesečnih sestankov tima kakovosti udeležijo tudi mojstri, kar naj pripomore k večji razjasnitvi vloge same kontrole v proizvodnji in pri reševanju tekočih problemov. Še vedno se premalo kontrolira kvaliteta polizdelkov, kljub temu, da kontrolorji redno zapisujejo tekoče stanje v statistične kontrolne liste.

Zavedati se moramo, da se poleg kvalitetnega dela zahteva tudi kvaliteta izdelka, ki je pogoj za uspešno nastopanje končnih proizvodov, tako na tujem kot na domačem trgu. Ni dovolj, če samo sprejmemo sklep o boljšem delu, ampak moramo njegovo izvrševanje tudi spremljati in se stalno seznanjati s stanjem, v katerem smo in z rešitvami, za katere se odločamo.

Zaradi vse večje zahteve po kvaliteti večji korozijski odpornosti smo morali uvesti rumeno kromatiranje pocinkanih polizdelkov. Testiranje komadov je dalo ugodne rezultate in tudi večjih težav pri uvajanju ni bilo.

Posebno pozornost bomo morali v prihodnje posvetiti opremi, saj je ta že precej iztrošena in nam vedno pogosteje povzroča okvare na napravah, izpadi pa so tembolj občutni. Ker ni dovolj časa za nujna popravila, bomo morali v prihodnje ponovno razmišljati o kolektivnem dopustu. Denarja za nakup nove opreme ne bo in bo potrebno pač iskati drugačne rešitve. Vsekakor moramo razumeti vzdrževalce, da nekaj dni ne zadostuje za kvalitetno popravilo strojev.

Zaradi specifičnosti naše proizvodnje ni bilo v prvem polletju večjih zastojev v proizvodnji. Bili smo eden izmed redkih tozdov, kjer je delo potekalo normalno.

Povečanju odgovornosti vsakega posameznika, preprečevanju zapuščanja delovnih mest, skratka večji disciplini, bomo morali posvetiti več pozornosti. Kljub vsem težavam pa moram reči, da večina vseh nas razume, da nas samo bolj kvalitetno delo, dobri medsebojni odnosi, večja strpnost do težav in pravičen pristop k njihovemu reševanju, v prihodnje vodi k še boljšemu delu in večjim uspehom.

Predvsem moramo v prihodnje doseči načrtovano proizvodnjo z čim manjšimi stroški. Večjo skrb moramo posvetiti zalogam materiala in polizdelkov. Narediti je potrebno pregled opreme in plan generalnih remontov ter analizo o tem, ali je kolektivni dopust potreben ali ne. Gorenje Promet Servisa moramo zadolžiti za dobavo predpisane kvalitete reprodukcijskega materiala. V proizvodnji pa moramo odstraniti ozka grla, zmanjšati fluktuacijo delavcev ter zaostri odgovornost, izboljšati red in disciplino ter se zavzemati za čim večjo izrabo delovnih sredstev — tu mislim predvsem na iskanje zunanjih storitev. Bolj pozorno moramo spremljati in zasledovati vse vrste stroškov in analizirati obstoječe stanje.

Franc Krajnc

TOZD GOSTINSKA ENOTA

Skupno število malic 738.974, je za 19.213 oziroma 3 % manjši od števila pripravljenih malic v enakem obdobju 1981. Število dietnih malic je za 4.001 nižje, saj smo jih pr pripravili v lanskem letu 47.638, letos pa v prvem polletju 43.637 dietnih obrokov oziroma 9 % manj.

Primerjava s planskimi številkami: Število toplih malic, ki smo jih razdelili, je tudi od planiranih nižje za 3 %.

Kosila pri nas še vedno dnevno upadajo, v sedanjem polletnem obdobju smo jih prodali 16.505, lani pa 20.457, število je nižje za 4.000 oziroma 20 %, primerjava s planom kaže, da zaostajamo za 11 %.

To povečanje je postalo že tako pereče, da kriči po generalni rešitvi tega problema (neizkoriščenost osebja, kapacitet, nerentabilnost same priprave), ker se stroški porazdelijo na prenizko število obrokov.

V gostinski enoti smo imeli v obravnavanem obdobju 96 zaposlenih, od tega 11 oseb v obratu Vila Herbestein, medtem, ko je bila zaposlenost v prvem polletju 1981 102 osebi (13 Herbestein, 89 Restavracija), oziroma za 16 % višja.

Skupni časovni fond 106.402 ur je v primerjavi z istim obdobjem v lanskem letu nižji za 8 %, izostanki za 13 %, nadure za 1 %, izredni dopusti so višji za 25 %, državni prazniki za 6 % nižji, bolniška do 30 dni se je zvišala za 12 %, nad 30 % pa znižala za 44 % in porodni dopust je nižji za 19 %.

2.905 nadur predstavlja 3,30 % učinkovitih ur, v lanskem letu pa 3 %.

Z odobreno zvišano dotacijo in povišanjem cen na liniji prodaje v aprilu smo upali, da bomo vsaj nekaj časa lahko uspešno poslovali še zlasti zato, ker tudi z lastnim znižujemo stroške, kjer koli je to možno (zaposlovanje znižujemo, spreminjamo tehnološki postopek, skrbimo, da nabavljamo kvalitetne surovine) takoj zavrneemo nekvalitetne surovine še pred prevzemom). Redno vzdržujemo strojni park in skušamo obdržati kvaliteto uslug na isti ravni ali pa celo sestavo hrane izboljšujemo.

Ni treba posebej poudarjati, kakšen val podražitev nas je zajel. Takoj po sprejeti višji dotaciji se je dvignila cena mesu za 15 % (od takrat je temu artiklu cena že trikrat skočila), ni pravzaprav artikla, ki se ne bi podražil, vsaka izdoba nas preseneti z novo cenou.

Poleg tega se dvigujejo tudi ostali stroški, kot energija, voda, prevozi, režijski material, drobn inventar, dvignila se je stopnja amortizacije, dvignil se je tudi znesek za osebni dohodek ob reorganizaciji in povišanju vrednosti točke, tudi zakonske in pogodbene obveznosti nič ne zaostajajo.

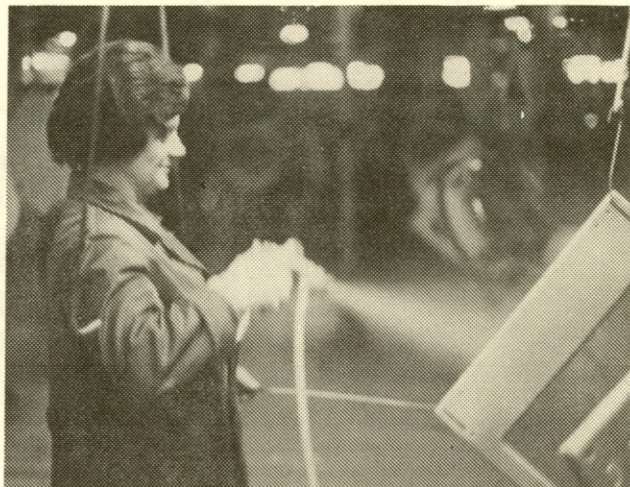
Vse to predstavlja tehten razlog za predviden slab finančni rezultat in nujnost, do ponovno pregledano kalkulacijo ob upoštevanju dejanskih nabavnih cen.

Urediti dohodkovne odnose med nami-ponudniki in našimi odjemalci v okviru TGO in SOZD Gorenje v pogledu koriščenja reprezentance v obratu Vila Herbestein (v celotnem prihodku reprezentančnega

objekta le 26 % odpade na Gorenje).

Služba za samoupravne zadeve naj čimprej začne s sestavljanjem sporazuma, ker se lahko šele na osnovi tega formira potrošniški svet in uredijo dohodkovni odnosi. V času stalnih podražitev je to za nas življenjskega pomena.

Roža Česnik

VAŠA IN NAŠA PRIHODNOST V INFORMATIZIRANI DRUŽBI

Videli smo nekaj vzrokov, zakaj računalniški center (oddelek AOP in oddelek informatike) ni bolj učinkovit in zakaj ne daje tistih rezultatov, ki jih pričakujemo od njega.

Stanje lahko popravimo z naslednjimi antibiotiki:

- **Povečati število strokovno usposobljenih delavcev:**
 - potrebovali bi še: trenutno stanje:
 - 3 operaterje – 5 operaterjev
 - 6 organizatorjev – 2 organizatorja
 - 7 programerje – 9 programerjev
 - 3 sistemske program. – 0 sistemskih programerjev
- **Racionalizirati število programov**
- **Zmanjšati število izpisov**
- **Možnost zamenjave starega IBM računalniškega sistema z novim**, kar nam omogoča nov dogovor uporabnikov računalnikov na jugoslovanskem nivoju
 - to pomeni, da je zaželeno, da vsi uporabniki starih IBM računalnikov, za katere plačujejo najemnino, zamenjajo te za nove računalniške sisteme IBM (s tem, da postanejo njihova last) pod pogojem, da cena obroka za nov računalniški sistem ni večja od najemnine, ki smo jo do sedaj plačevali za starega.
- **Izobraževanje vas – uporabnikov računalniškega sistema**, Kako lahko v vaš informacijski sistem vključite oziroma bolj učinkovito vključite računalniški sistem.

To pa zato, ker če hočemo dobro in uspešno delati, potrebujemo dober **integralni računalniško odprt informacijski sistem**, ki bo vključeval vse računalniško podprte informacijske pod sisteme!

V prejšnji številki informatorja smo lahko videli, da imamo v Gorenju 4 računalniške sisteme, za katere neposredno skrbi 11 delavcev v oddelku informatike, 5 delavcev v oddelku AOP pa skrbi za izvajanje. Torej 3 + 1 za en računalniški sistem.

Skupina delavcev, ki trenutno dela v računalniškem centru, je sposobna le vzdrževati obstoječe stanje, za prehod, za pre-

nos softwara na nov sistem pa potrebujemo še eno takšno skupino. V nasprotnem primeru bo 2.000.000 dolarjev vredna naložba ostala neizkoriščena.

Kadrovske zahteve na tem področju daleč presegajo razpoložljive kadre in to ne le v naši občini, temveč v vsej Jugoslaviji. Naša država, sicer z zamudo, vendar vse bolj intenzivno in v vse večjem obsegu prehaja na računalniško obdelavo podatkov, šole, ki pa bi usposabljale ustrezne kadre, pa so dale šele prve generacije diplomantov. Srednje šole bodo dale ustrezne profile šele čez tri leta.

Iz vsega tega lahko vidimo, da bo to področje dela še dolgo ostalo deficitarno. Istočasno je to vzpodbuda za vse vas, ki imate otroke, ki se bodo morali odločiti, kje bodo nadaljevali šolanje. To naj bo vzpodbuda tudi za vse tiste, ki bi želeli delati na tem področju.

In kdo, ki nima ustrezne predizobrazbe, ima pa željo, lahko dela na tem področju?

Deficitaren je predvsem profil, organizatorja, ponekod uporabljajo izraz sistemski analitik:

- zaželjena je višja, oziroma visoka šola
- sposobnost logičnega razmišljanja
- veselje do kreativnega dela
- samoiniciativnost
- pasivno znanje angleškega jezika
- poznavanje delovanja vsaj enega poslovnega oziroma proizvodnega procesa (npr. : knjigovodstvo osnovnih sredstev, finančno poslovanje, vodenje skladiščnega poslovanja, lansiranje proizvodnje, ...)

To je področje dela, kjer so revolucionarni skoki v napredku tehnologije in orodij dela na vsakem koraku in kjer se lahko vaše znanje in kreativnost potrjuje vsak trenutek. To pa je ravno tisto, kar se od vsakega od naš tudi zahteva, še posebej v gospodarski situaciji, v kateri se nahajamo danes.

Poglejmo se, kaj nam prinaša miniaturizacija računalnikov. Človeški možgani imajo enako sposobnost kot 125 milijonov milijard električnih vezij.

Prvi veliki računalnik v petdesetih letih bi bil velik kot Pariz, če bi vseboval toliko vezij kot naši možgani.

Z vezji iz sedemdesetih let bi bil takšen kot avtobus.

Leta 1978 bi bil takšen kot pisalni stroj in po letu 1980 že manjši kot človeški možgani.

Takšen majhen računalnik pa ima naslednje vrline:

- izredno velike sposobnosti
- zavzema zanemarljivo malo prostora
- je izredno poceni
- porabi malo energije (računalnik petdesetih let bi porabil toliko električne energije kot mesto Titovo Velenje, računalnik istih zmogljivosti po letu 1980 pa celo manj kot vaš televizor)

Poglejmo še, kaj je to mikroprocesor. To je preprosto povedano drobna ploščica kompaktnega peska, na kateri je natisnjen računalnik: to je vhodna izhodna enota, pomnilnik, aritmetična in logična enota.

Zaradi vseh zgoraj naštetih lastnosti ga lahko vgrajujemo v razne stroje, aparate, da bi opravljali funkcije, ki jih bomo zahtevali od njih.

Delali bodo hitro, zanesljivo, ob 14. uri ne bodo utrujeni, ne bodo potrebovali malice, ne bodo zahtevali plačila nadur, če bodo morali delati preko delovnega časa, opravljati bodo dela, ki so človeku nevarna oziroma dela, za katera je žalostno, da jih opravlja človek ob vsem svojem umskem potencialu.

Ti stroji, ki bodo imeli vgrajene mikroprocesorje, bodo sprostili določena delovna mesta. Vendar to ne pomeni, da bodo

ti ljudje ostali brez dela. Gre za humanizacijo dela, kar pomeni, da se bodo prekvalificirali za opravljanje zahtevnejših del, za katera so potrebne druge človekove sposobnosti kot le telesni napor, ki je smešen v primerjavi z zmogljivostmi strojev. Za to novo delo bodo delavci tudi bolj nagrajani.

Japonska ima preko 50.000 robotov v vseh vejah gospodarstva in negospodarstva, dohodek na prebivalca preko 12.000 dolarjev in vendar ne poznajo brezposelnosti.

Torej, roboti ne jemljejo ljudem kruha, temveč jim omogočajo, da opravljajo telesno manj, kreativno pa zahtevnejša dela, ki so tudi bolj plačana.

Vendar vse to so stroji, ki sicer imajo "možgane", v katere pa moramo vnesti, vpisati recepte — programe, po katerih bodo delali tisto, kar od njih pričakujemo, brez tega so le kup elektronskih in mehanskih delov.

Te programe bomo napisali mi in vsi vi, ki boste kdaj delali na tem področju.

Tehnološko smo še vedno odvisni od uvoza, vendar programsko (softwarsko) pa imamo dovolj znanja, da lahko te stroje in aparate obogatimo s programi, ki jih bodo krmilili — vodili pri njihovem delu.

Kajti software ni odvisen od rase, nacionalnosti, ne pozna omejitev novega deviznega zakona, njegov izvor je v naših glavah, naših možganih. Moramo ga le napisati, vstaviti v ustrezen stroj, kar pomeni isto kot pri novorojenčku, ko ga ponavadi moramo udariti po ritki, da zajoka, da zaduha, da da se začne življenje. Tako tudi naš stroj zaživi, ko mu vstavimo ustrezen program.

Če je kvaliteten, se da software tudi drago in dobro prodajati, še bolje pa skupaj z napravo, strojem, ki ga uporablja.

Z a k l j u č e k

Delavci v računalniškem centru brez tesnega in plodnega sodelovanja uporabnikov, zlasti strokovnjakov, ki dobro poznajo in obvladajo poslovne in proizvodne procese, ne moremo pripraviti kakovostnih programskih rešitev, ki bodo lahko prispevale k posodabljanju, izboljšanju kakovosti, večji produktivnosti in gospodarnosti dela, poslovanja in gospodarjenja.

Nujen pogoj za takšno sodelovanje pa je, da imajo tudi poslovodni in proizvodni strokovnjaki vsaj osnovno računalniško znanje (verjetno ne bo dolgo, ko bomo ob sprejemu zahtevnejša dela in naloge, kasneje pa tudi za manj zahtevna, zahtevali ustrezno računalniško znanje).

Morajo biti seznanjeni z možnostmi uporabe računalniško podprtih informacijskih in procesnih tehnologij v poslovni in proizvodni praksi.

Tudi v naših delovnih organizacijah v Gorenju se zavedamo, da potrebujemo za sprejemanje ne samo dolgoročnejših, temveč tudi tekočih razvojnih, proizvodnih in poslovnih odločitev, čedalje več kakovostnih in celovitih informacij, ki jih lahko zagotove le smotrno organizirani in med seboj učinkovito povezani informacijski sistemi.

Vedeti pa moramo, da iz delnih informacijskih sistemov (finančno knjigovodstvo, materialno poslovanje, ...), ne bomo mogli izoblikovati integralnega informacijskega sistema, ki bo lahko zagotovil pravo informacijo, v pravi obliki, v pravem trenutku, pravemu uporabniku, brez ustreznega spreminjanja in izpopolnjevanja tako organizacije zbiranja, obdelave in razporejanja informacij kot tudi organizacije in tehnologije poslovanja v Gorenju.

V teh člankih sem skušal predstaviti, kaj se dogaja na področju računalniškega centra v Gorenju. Pojme, ki jih uporabljamo na tem področju, težave, s katerimi se srečujemo in nekatere možne rešitve.

Hotel sem pokazati tudi vzroke, zakaj velikokrat pride do tega, da niste zadovoljni z našimi uslugami.

Problematiko sem skušal predstaviti čimbolj preprosto, ker so bili članki namenjeni predvsem delavcem, ki teh pojmov še niso srečali. Živimo pa v času, ko jih bomo rabili vedno pogosteje oziroma bodo postali del našega življenja.

Peter Rebernik

TRENTNI VRSTNI RED PO TOČKOVANJU MNOŽIČNOSTI IN USEPHA V PRVEM POLLETJU

MOŠKI:

Mesto	Ekipa	Točke za množičn.	Točke za uspeh	Točke skupaj
1.	Pralna tehnika	143	135	278
2.	Galvana	100	130	230
3.	Kuhalni aparati	121	84	205
4.	Tehnologi	59	28	87
5.	Vzdrževanje	51	35	87
6.	Elektronika	48	32	80
7.	Orodjarna	15	44	59
8.	Pohišstvo	18	28	46
9-10.	Štedilniki	25	20	45
	DSSS – TGO	38	7	45
11.	Avtopark	15	27	42
12.	DSSS – sektor kak.	15	25	40
13.	DSSS – RKS	10	22	32
14.	DSSS – SOP	10	20	30
15.	Elektr. Ptuj	5	16	21
16.	Gradbeni elementi	5	9	14
17.	Servis in MP	10	0	10

ŽENSKE:

1.	DSSS GPS	129	109	238
2.	Galvana	72	108	180
3.	Pralna tehnika	86	80	166
4.	DSSS – tehnologi	41	41	85
5.	Plastika	47	36	83
6.	Kuhalni aparati	28	34	62
7.	Štedilniki	15	30	45
8.	DSSS TGO	23	11	34
9.	Elektronika	16	13	29

DARUJMO KRI !

Tudi v tozdu MGA Nazarje se delavci zavedajo življenjskega pomena krvi – tekočine, ki je ne moremo izdelati v tovarni. Potrebna je pri nesrečah, operacijah, kjer se je mnogo izgubi, nadomestiti pa je ne more drug kot človek.

Tega se zavedajo tudi delavci v MGA Nazarje, ki se že od vsega začetka množično vključujejo v krvodajalske akcije. Sedaj je že vsak šesti delavec krvodajalec!

V Nazarju bo krvodajalska akcija potekala v torek, 27. in v sredo 28. julija 1982, zato smc povprašali dva stalna krvodajalca, kaj jima pomeni ta humana poteza.

OREŠNIK MARTA
Opravlja delo pregledovalke v montaži in je že več kot desetkrat darovala kri.

Zakaj? Prepričana je da s tem opravi humanitarno dejanje, ki ga človek nudi sočloveku. Navsezadnje pa se lahko zgodi, da bo kdaj tudi sama potrebovala kri.

PLANOVŠEK ALOJZ

Kri je dal že devetkrat; prvič v času služenja vojaškega roka. Krvodajalec je zato, ker je prepričan, da je to res lepo, humanitarno dejanje. S tem dejanjem pomaga ljudem, kajti brezplačno, le z osebnim zadovoljstvom reši sočloveku ogroženo življenje. Dajal bo to tekočino dokler bo zdrav!

Zato pozivamo vse delavce tozdu MGA, ki so zdravi, da se polnoštevilno udeležijo krvodajalske akcije. Kri lahko nadomesti le kri!

Rešite lahko življenje človeku, morda ga bo kdaj neznan darovalec ali darovalka rešila tudi vam!

Stane Šmajš